

CENTRA AMELIE A SYSTÉM PRÁCE S ONKOLOGICKY NEMOCNÝMI A JEJICH BLÍZKÝMI

Michaela Čadková Svejková
Amelie, o.s., Centrum Amelie Praha - Karlín

Souhrn: Představení organizace Amelie o.s. a jejího systému práce s onkologicky nemocnými a jejich blízkými

Klíčová slova: Amelie o.s., centrum Amelie, onkologicky nemocný, blízký onkologicky nemocného, psychosociální pomoc, cílená podpora, dobrovolnictví

Úvod: Amelie je občanské sdružení, které se již pět let aktivně zaměřuje na pomoc onkologicky nemocným a jejich blízkým. Obsahem pomoci jsou jak komunikační a medializační aktivity, tak přímá práce s klientem. A právě pro aktivity přímé práce byla založena Centra Amelie, která nabízejí ucelený program psychosociální pomoci pro dospělá onkologicky nemocná a jejich blízké.

Vlastní text:

Centra Amelie jsou založena v Praze, Olomouci a Rakovníku, přičemž cílem organizace je zajistit centra v každém kraji České republiky. Nabídkou center je vždy aktivizace, setkávání a sdílení, podle možností jednotlivých regionů je pak dále rozšiřována. Nabídka je omezena na cílovou skupinu dospělých onkologicky nemocných a jejich blízkých, tedy bez omezení typem nádorového onemocnění či tím, že jsem sám nemocný. Služby vždy poskytuje odborník či pracovník/lektor pod odbornou garancí. Odbornost v Amelii je zaštiťována celým týmem odborníků zajišťujících aktivity Amelie. Všichni se podílí na vypracovávání a zdokonalování společných pracovních metodik a interních pravidel, podle kterých se služba řídí. V týmu je lékař, psycholog, terapeut, sociální pracovníci, metodik sociálních služeb a metodik dobrovolnictví. Pracovníci/lektoři jsou sami odborníky na vlastní obor, ve kterém pracují, jsou však zároveň odborně vedeni v duchu poskytování odborné pomoci onkologicky nemocným a jejich blízkým a to se všemi specifiky pro tuto klientelu.

Snaha o poskytování odborné a profesionální pomoci vede k tomu, že byly v pilotním programu registrovány první sociální služby specificky pro onkologicky nemocné a jejich blízké. Jedná se o služby odborného sociálního poradenství a aktivizační služby pro zdravotně postižené a seniory, které jsou poskytovány v Centru Amelie v Praze. Zkušenosti z tohoto procesu jsou pak volně aplikovány do dalších poskytovaných služeb Amelie i v dalších regionech.

Vzhledem k tomu, že postup rozvoje pomoci onkologicky nemocným a jejich blízkým mimo instituce zdravotnických zařízení není jednoduchý a také vzhledem k finanční situaci obecně, se Amelie, o.s. před celoplošným pokrytím Centry stará o základní dostupnost pomoci zajištěním telefonické a e-mailové komunikace. Tato nízkoprahová služba, která umožňuje i zcela anonymní konzultaci je tak dostupná všem, kdo mají telefon či e-mail a mohou se jejich prostřednictvím obracet na odborníky Amelie. Kontakt je 739 004 333 a poradna@amelie-os.cz.

Kromě profesionální služby v Centrech zajišťuje Amelie, o.s. i akreditovaný dobrovolnický program v nemocnicích. Jedná se o onkologickou kliniku VFN v Praze na Karlově náměstí a Onkologickou kliniku ve FN v Olomouci. Amelie má vypracován vlastní vzdělávací modul pro dobrovolníky, kde jim zprostředkovává dostatečné informace

a zázemí pro práci s cílovou skupinou v prostředí nemocnic i mimo ně.

Tolik k aktivitám Amelie obecně.

Dále představme specificky nabídku služeb v Centrech Amelie. Ty se snaží pokrýt potřeby jak onkologicky nemocných, tak jejich blízkých a to v různých fázích průběhu onemocnění – během průběhu diagnostiky, ve chvíli sdělení diagnózy, v průběhu léčby, po léčbě – v období remise onemocnění, kdy se ještě projevují různé doprovodné příznaky, komplikace či následky léčby, v období recidivy onemocnění i v průběhu doprovodu do konce života u nemocného spějícího ke smrti. Cílem Amelie není provázení klienta v celém průběhu procesu onemocnění, jak je výše popsáno, ale podpora ve chvíli, kdy to klient potřebuje. Výsledkem této profesionální a cílené podpory je pomoc k rychlému návratu do běžného prostředí klienta a k běžným aktivitám, které provádí. Zjednodušeně řečeno Amelie chce, aby klient co nejdříve z jejích služeb odešel, protože je již nepotřebuje - samozřejmě tam, kde to je možné a bezpečné.

Co je dále specifické pro poskytování níže uvedených služeb je nejen v ucelenosti nabídky, ale také ve filosofii služby. Ta má, navzdory nepříliš pozitivně přijímanému vymezení cílové skupiny, jako hlavní hodnoty přinášet radost a krásu, respekt, naději a tvořivost. Hodnoty se prolínají veškerými aktivitami a všichni pracovníci, dobrovolníci i lektoři mají chuť přinášet tyto pozitivní hodnoty mezi klienty, kterým to je v tíživé situaci zapotřebí.

Mezi prostředky této cílené podpory klientů patří:

- a) individuální konzultace face to face v centrech Amelie, e-mailem nebo telefonicky
- b) odborné sociální poradenství v Centru Amelie nebo e-mailem
- c) aktivizační skupinové nebo individuální programy v Centrech Amelie
- d) klubové tzv. „klientské“ aktivity zaměřené na sdílení a setkávání
- e) dobrovolnictví

Individuální konzultace v Centru je individuální rozhovor s psychoonkologem, tj. odborníkem, který je nad rámec své odbornosti obeznámen navíc i s psychoonkologickou problematikou. Konzultace může být jednorázová nebo opakovaná, podle individuální potřeby. Cílem konzultace je napomoci v orientaci v nové či déle trvající situaci, podání informací a zprostředkování kontaktů na navazující instituce a služby či podání informací o aktivitách a fungování Amelie, o.s.. Tento typ služby je v anonymní formě poskytování i po telefonu či e-mailem.

Pod odborným sociálním poradenstvím se ukrývá individuální rozhovor se sociální pracovnící - jednorázový nebo opakovaný, s cílem pomoci klientovi s řešením problémů v sociální oblasti, osvětlení otázek a podpora při prosazování práv a zájmů. Tato odborná služba může zahrnovat i možnost konzultací po e-mailu.

Pod aktivizačními skupinovými a individuálními programy se skrývají různé aktivity, zpravidla opakující se a vedené s cílem nabídnout aktivitu, která napomůže k udržení či znovunastolení schopnosti klienta být aktivní, tvůrčí, schopný plánovat a plnit své cíle. Je to směs tvůrčích sebepožitekových aktivit, aktivit vedoucích k uvolnění či naopak vnitřnímu posílení. Aktivity nenahrazují běžně dostupné dílny, které si může klient nakupovat jinde, jako vzdělávací či volnočasové aktivity. Jedná se například o pohybovou či divadelní dílnu, práci se slovem, meditace, relaxace, výtvarnou sebezkušenostní dílnu, zdravé vaření apod.

Klubové tzv. „klientské“ aktivity jsou volně strukturované aktivity, které se pod vedením terapeutů či klientů samotných zaměřují na setkávání a volné sdílení informací, prožitků. Aktivitami tohoto typu jsou „Čajovna“ či „Kruh“.

A posledními zmíněnými aktivitami center jsou dobrovolnické aktivity. Jedná se o aktivity přímo v centrech, spojené s provozem centra, vedením aktivit, administrativní či technickou podporou. Jako dobrovolníci se tak mohou realizovat i sami klienti, pokud k

tomu mají chuť, předpoklady a chtějí nějak zúročit nabyté zkušenosti či jen pomoci jiným.

Závěr:

Co dodat závěrem?

Aktivity jsou v rámci registrace a možností Amelie nabízeny bezplatně.

Každé centrum Amelie (Olomouc, Praha, Rakovník) má různou nabídku aktivit, která je vždy na měsíc dopředu aktualizována a zveřejňována. Centra jsou otevřena i v rámci nabídky benefičních a kulturních akcí.

Kontaktní adresa:

Centrum Amelie Praha

Šaldova 15

186 00 Praha 8 - Karlín

tel: 283 880 316 nebo 733 640 871

e-mail: amelie@amelie-os.cz

web: www.amelie-os.cz

Prohlášení autora

Jméno, příjmení a tituly autora: Bc. Michaela Čadková Svejková, Dis.

Název příspěvku: Centra Amelie a systém práce s onkologicky nemocnými a jejich blízkými

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Čestně prohlašuji, že shora uvedený příspěvek nebyl publikován ani zaslán ke zveřejnění do jiného sborníku (časopisu).

V případě zařazení shora uvedeného příspěvku do sborníku

s o u h l a s í m

také s jeho zveřejněním v elektronické podobě v nepřepisovatelném formátu (pdf.) na internetových a intranetových stránkách Fakultní nemocnice v Motole.

V Praze, dne 19.06. 2011

Bc. Michaela Čadková Svejková,
Dis.
Amelie o.s.
Šaldova 15
186 00 Praha 8 - Karlín
tel: 283 880 316 nebo 733 640 871
e-mail: amelie@amelie-os.cz